

**UCHWAŁA Nr XLII.259.2017
RADY GMINY KOWAŁA
z dnia 28 grudnia 2017 r.**

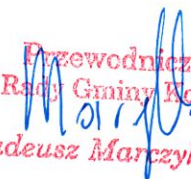
w sprawie przyjęcia Programu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych i Starszych w Gminie Kowala na 2018r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.), art. 17 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 110 ust. 10 z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017, poz. 1769 ze zm.), uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wsparcia Osób Niepełnosprawnych i Starszych w Gminie Kowala na 2018r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się w Wójtowi Gminy Kowala.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1.01.2018r.

**Przewodniczący
Rady Gminy Kowala**

Tadeusz Marczykowski

*Załącznik Nr 1
do uchwały nr XLII.259.2017
Rady Gminy Kowala
Z dnia 28 grudnia 2017 r.*

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali

Gminny Program Wsparcia Osób Niepełnosprawnych i Starszych w Gminie Kowala na 2018r.

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

1. Art. 69 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. 1997 Nr78, poz. 483).
2. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997r. - Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M. P. z 1997r. Nr 50, poz. 475).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U z 2017r., poz. 1578)
4. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016r. poz. 2046 j.t ze zm.).
5. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017r. poz.2198 j.t ze zm.
6. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017r., poz. 1769 j.t ze zm.)
7. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r., poz. 1875 j.t ze zm.)
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016r. poz. 1817 j.t ze zm.).

II. CHARAKTERYSTKA GMINY KOWAŁA

1. Dane demograficzne.

Gmina Kowala zajmuje powierzchnię 7 468 ha (74,7 km²), liczba mieszkańców wynosi 11 858 osób (stan na 30.06.2017r.) W zakresie demografii obserwuje się tendencję wzrostową. Zgodnie z Narodowym Spisem Powszechnym z 2011 r. przyjmuje się, iż osoby niepełnosprawne stanowią 12,2 % ogółu ludność. Zatem przyjmując ten wskaźnik można wyliczyć, iż liczba osób niepełnosprawnych w Gminie Kowala w czerwcu 2017r. wynosiła 1447 osoby.

Trudno jest wskazać precyzyjną liczbę osób niepełnosprawnych zamieszkujących gminę. Jedną z przeszkód jest brak jednego podmiotu orzekającego, że dana osoba jest niepełnosprawna. Uznaje się za nią osobę, która legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydanym przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Równoważnymi orzeczeniami są wydane przez ZUS orzeczenia o niezdolności do pracy, ważne orzeczenia o zaliczeniu do którejś z grup inwalidzkich oraz wydane przed 1 stycznia 1998r. ważne orzeczenia dotyczące niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wydane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Osoby posiadające którykolwiek z wymienionych dokumentów są niepełnosprawne prawnie. Z drugiej strony – są także osoby niepełnosprawne biologicznie, których stan zdrowia całkowicie lub poważnie ogranicza normalne codzienne funkcjonowanie, które nie posiadają żadnego z wyżej wymienionych dokumentów. Jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne. Ostatnie dane pozwalające określić sytuację

tej grupy ludności gminy Kowala są ze spisu przeprowadzonego w 2002 roku, innymi danymi zawierającymi dane dotyczące osób niepełnosprawnych na szczeblu powiatowym dostępne są z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011r.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby osób niepełnosprawnych, które posiadają orzeczenie z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności z podziałem na stopień niepełnosprawności w latach 2015r. – 2016r.

Okres	Stopień niepełnosprawności			
	znaczny	umiarkowany	lekki	razem
2015	28	44	34	106
2016	19	36	30	85
razem	47	80	64	191

Dane z Powiatowego Zespołu ds. Niepełnosprawności

Z analizy powyższych danych wynika, iż największa liczba osób posiada orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności 41 % w 2015r, a 2016r 42 %. Ponadto należy zauważyć spadek liczby wydawanych orzeczeń, największy jeżeli chodzi o orzekanie znacznego stopnia niepełnosprawności o 68 %.

2. Formy pomocy.

Z danych zgromadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali wynika, iż **jedną z głównych przyczyn ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej jest niepełnosprawność.**

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w latach 2015- VI.2017r.

Okres	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności
2015r.	335 (100%)	121 (36 %)
2016r.	282 (100%)	117 (41%)
VI.2017r.	222 (100%)	94 (42%)

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Kowali

Z przedstawionych powyżej danych wynika, iż w 2015r ponad 36% rodzin korzystających z pomocy społecznej dotknął problem niepełnosprawności, w 2016r. taki problem wystąpił aż w 41 % rodzin, natomiast w czerwcu 2017r. wynosił 42 %.

Jedną z form pomocy skierowaną do osób niepełnosprawnych posiadających umiarkowany bądź znaczny stopień niepełnosprawności oraz brak uprawnień do renty z ZUS i KRUS jest **świadczenie w formie zasiłku stałego**, poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających z tej formy pomocy w latach 2015- VI.2017r.

Okres	Liczba rodzin korzystających z zasiłku stałego	Liczba osób korzystających z zasiłku stałego z tytułu niepełnosprawności	Liczba rodzin korzystających z zasiłku stałego z tytułu wieku
2015r.	62	57	5
2016r.	67	62	5
VI.2017r.	62	56	6

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali

Z danych przedstawionych powyżej wynika, iż liczba rodzin pobierających zasiłki stałe z tytułu niepełnosprawności ulega małym zmianom. W 2015r. z tej formy pomocy korzystało 62 rodziny, w tym 57 z tytułu niepełnosprawności, w 2016r. - 67 rodzin, w tym 62 z powodu niepełnosprawności. Natomiast w VI.2017r liczba pobierających zasiłki stałe nieznacznie spadła i wynosiła 62 rodziny, w tym 56 z tytułu niepełnosprawności.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Na terenie gminy Kowala w 2017r. usługi świadczone były w jednej rodzinie, skierowane były do dziecka autystycznego.

Osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób **może być przyznana pomoc w formie usług opiekuńczych**. Usługi te obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z tej formy pomocy od 2015r. do czerwca 2017r. z podziałem na przyczynę udzielenia pomocy

Okres	Liczba rodzin korzystających z usług opiekuńczych z tytułu wieku	Liczba rodzin korzystających z usług opiekuńczych z tytułu choroby
2015r	0	4
2016r.	0	6
VI.2017r.	0	7

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali

Z powyższej tabeli wynika, iż zauważa się systematyczny wzrost liczby rodziny objętych pomocą w formie usług opiekuńczych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali realizuje także **ustawę o świadczeniach rodzinnych**. Jednym ze świadczeń skierowanych do osób niepełnosprawnych jest zasiłek pielęgnacyjny. Świadczenie to przysługuje dzieciom posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, osobom o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobom z orzeczonym umiarkowanym stopniem od dzieciństwa. Ponadto istnieje również świadczenie skierowane do osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi (niezdolnymi do

samodzielnej egzystencji) – świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna.

Poniższa tabela przedstawia liczbę świadczeń skierowanych dla osób niepełnosprawnych oraz świadczeń przyznawanych z tytułu opieki nad osobami niepełnosprawnymi w latach 2015 do VI.2017r.

	Świadczenia pielęgnacyjne	Zasiłek pielęgnacyjny	Zasiłek dla opiekuna	Specjalny zasiłek opiekuńczy
2015r.	51	220	33	12
2016r.	54	225	25	22
VI.2017r.	56	237	23	26

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali

Analizując dane należy zauważyć, iż liczba świadczeń pielęgnacyjnych od 2015r nieznacznie wzrasta. Natomiast liczba zasiłków dla opiekuna znacząco spada, w 2015r wynosiła 33 świadczeń, natomiast w czerwcu 2017r spadła do liczby 23 świadczeń. Inaczej wygląda sytuacja dotycząca specjalnego zasiłku opiekuńczego, liczba rodzin pobierających powyższe świadczenie w 2015r wynosiła 12, w 2016r – 22 rodzin. Natomiast w czerwcu 2017r, wzrosła do liczby 26 świadczeń. Świadczenie w formie zasiłku pielęgnacyjnego od 2015r systematycznie wzrasta. W 2015r liczba pobierających zasiłek pielęgnacyjny wynosiła 220 osób, w 2016r 225, natomiast w czerwcu 2017r wynosiła 237 osób.

Od 2010r. przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje **Klub Seniora**. Idea założenia Klubu wyszła od samych mieszkańców gminy. Jego powstanie było więc odpowiedzią na zapotrzebowanie, zgłaszane bezpośrednio do GOPS. Dodatkowym czynnikiem przemawiającym za stworzeniem Klubu była systematycznie wzrastająca liczba kobiet i mężczyzn w wieku emerytalnym w naszej gminie.

Tabela przedstawia liczbę osób według płci w wieku emerytalnym w latach 2015 – VI.2017r.

Okres	Kobiety w wieku emerytalnym (60<)	Mężczyźni w wieku emerytalnym (65 <)
2015r.	1027	506
2016r	1061	532
do VI.2017r.	1075	531

Dane z Urzędu Gminy w Kowali

Przedstawiony wzrost powiązany jest z wydłużaniem się życia przeciętnego obywatela.

Klub Seniora pomaga osobom starszym w aktywnym zorganizowaniu i zaplanowaniu czasu wolnego, poprzez działania aktywizujące i czynne. Dane działania pomagają w zwalczaniu bezsilności osób starszych i często występującej bierności w wieku podeszłym. Skuteczność podejmowanych kroków upatruje się w bogatej i różnorodnej ofercie skierowanej do Seniorów. Mogą oni więc skorzystać z warsztatów, wycieczek czy też spotkań – w zależności od własnych preferencji i zainteresowań. Istotnym punktem funkcjonowania Klubu jest

kooperacja z innymi jednostkami działającymi na rzecz osób starszych (na terenie powiatu radomskiego), dzięki rozbudowanej sieci współpracy.

W pierwszym roku działalności Klubu należało do niego 15 członków. Jednak z każdym rokiem liczba ta sukcesywnie wzrasta. Wskazuje to na duże zainteresowanie i aprobatę mieszkańców. Obecnie liczba zadeklarowanych członków wynosi 44.

Do form pomocy świadczonej na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych lub długotrwale chorych zalicza się także umieszczenie **w domu pomocy społecznej**. Jest to zadanie własne obowiązkowe gminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z następującymi placówkami:

1. DPS Weterana Walki i Pracy w Radomiu,
2. DPS Jedlanka

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby osób przebywających w domach pomocy społecznej z terenu gminy Kowala w latach od 2015 r. do VI.2017 r.

okres	Liczba osób przebywających w DPS
2015r.	7
2016r.	7
VI.2017r.	5

Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali

Z analizy powyższych danych wynika, iż liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2015r. – 2016r. wynosiła 7 osób, natomiast do czerwca 2017r spadła do liczby 5 osób.

3. Zdrowie

Na terenie gminy Kowala funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Świadczy podstawową opiekę medyczną również na rzecz osób niepełnosprawnych. Swoją opieką obejmuje również osoby starsze. SPZOZ prowadzi szczepienia ochronne oraz badania profilaktyczne (bilansowe) dla uczniów Publicznych Szkół Podstawowych w Młodocinie Mniejszym i Kowali oraz w Parznicach.

W zakresie specjalistycznej opieki medycznej mieszkańcy gminy korzystają głównie z usług placówek medycznych funkcjonujących na terenie Radomia, tj.:

- Radomskiego Szpitala Specjalistycznego im. dr Tytusa Chałubińskiego, ul. Lekarska 4, 26-600 Radom,
- Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego Sp. z o.o., ul. Juliana Aleksandrowicza 5, 26-600 Radom,
- Samodzielnego Wojewódzkiego Zespołu Publicznych Zakładów Psychiatrycznej Opieki

Zdrowotnej im. dr Barbary Borzym, ul. Krychnowicka 1, 26-600 Radom;

- Szpitala Rejonowego w Iłży, który dodatkowo pełni także rolę Pogotowia Ratunkowego dla mieszkańców Gminy Kowala, Dr Anki 4, 27-100 Iłża.

4. Edukacja osób niepełnosprawnych

Podstawowym aktem prawnym regulującym kształcenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej jest ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017r. poz. 2198 j.t).

Dziecko niepełnosprawne, posiadające specjalne potrzeby edukacyjne ma prawo do:

- pobierania nauki we wszystkich typach szkół,
- dostosowania treści, metod i organizacji nauczania do swoich możliwości psychofizycznych,
- pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W zależności od rodzaju oraz stopnia zaburzeń i odchyleń dzieciom i młodzieży organizuje się kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb, umożliwia naukę w dostępnym dla nich zakresie, usprawnianie zaburzonych funkcji, rewalidację i resocjalizację oraz zapewniają specjalistyczną pomoc i opiekę.

Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach lub oddziałach integracyjnych, szkołach lub oddziałach specjalnych oraz specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych.

Kwalifikacja do odpowiedniej formy kształcenia odbywa się na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. 2017 poz. 1743).

W myśl powyższego rozporządzenia dzieci i młodzież z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi kierowane są do odpowiedniej formy kształcenia na podstawie orzeczenia wydanego przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych oraz innych poradniach specjalistycznych.

Wobec powyższego stworzony został system kształcenia uczniów niepełnosprawnych, który stanowi integralną część systemu oświaty w Polsce, uregulowany wymienioną ustawą o systemie oświaty.

W gminie Kowala funkcjonuje 7 publicznych placówek oświatowych, w tym:

- **Publiczne Przedszkole w Kowali**

Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola wynosi 124. Nauczyciele posiadają kwalifikacje: nauczanie zintegrowane, wychowanie przedszkolne, oligofrenopedagogika. Zatrudniony jest logopeda. W przedszkolu nie ma niepełnosprawnych dzieci.

- **Publiczne Gimnazjum w Parznicach**

W szkole kształcą się 219 uczniów, w tym 2 uczniów niepełnosprawnych. W placówce zatrudnionych jest dwóch nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie oligofrenopedagogiki.

- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Kowali** – uczęszcza do niej 347 uczniów, w tym niepełnosprawnych 4. Jeden uczeń objęty jest nauczaniem indywidualnym na podstawie orzeczenia o potrzebach kształcenia specjalnego. Obok obowiązkowych zajęć dydaktycznych prowadzone są dodatkowe zajęcia rewalidacyjne oraz gimnastyka korekcyjna i zajęcia logopedyczne. W szkole zatrudnionych jest ok 10 nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie oligofrenopedagogiki, zatrudniony jest również pedagog szkolny i logopeda.
- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Kończycach– Kolonii** - uczęszcza do niej 99 uczniów, w tym niepełnosprawnych 2. W szkole zatrudnionych jest 6 nauczycieli posiadających kwalifikacje do pracy z uczniami niepełnosprawnymi.
- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Mazowszanach**
Placówka liczy 344 uczniów, w tym 3 niepełnosprawnych. Dla 1 ucznia niepełnosprawnego prowadzone są zajęcia rewalidacyjno- wychowawcze. Ponadto jeden uczeń z powodu urazu kończyny ma zajęcia indywidualne do 31.12.2017r. W szkole zatrudnionych jest 6 nauczycieli posiadających kwalifikacje do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi oraz dwóch logopedów.
- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Młodocinie Mniejszym**
Do szkoły uczęszcza 88 uczniów, obecnie w placówce nie ma dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością. W szkole zatrudnionych jest 4 nauczycieli posiadających kwalifikacje: oligofrenopedagogika (dwóch nauczycieli) oraz terapia pedagogiczna (dwóch nauczycieli).
- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Bardzicach**
Placówka liczy 116 uczniów, w tym dwoje dzieci posiada orzeczenie o niepełnosprawności. Dla jednego dziecka prowadzone są zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze. W szkole 2 nauczycieli posiada kwalifikacje w zakresie: oligofrenopedagogika.
- **Publiczna Szkoła Podstawowa w Parznicach**
Placówka ma 48 uczniów.

Ze względu na niedobór oddziałów integracyjnych oraz brak specjalnych placówek oświatowych dla uczniów niepełnosprawnych na terenie gminy Kowala, uczniowie

niepełnosprawni mogą korzystać z możliwości kształcenia w szkołach funkcjonujących na terenie miasta Radomia, które położone są w sąsiedztwie z gminą Kowala.

W radomskim systemie oświaty działają trzy szkoły specjalne:

- 1) Zespół Szkół Nr 1 przy ul. Armii Ludowej 1A,
- 2) Zespół Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych przy ul. Lipskiej 2,
- 3) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka przy ul. Grzeczmarowskiego 15.

Na poziomie szkoły podstawowej niepełnosprawni uczniowie mogą pobierać naukę w Zespole Szkół Integracyjnych im. Jana Pawła II przy ul. Wierzbickiej. Ponadto w Radomiu funkcjonuje także Zespół Niepublicznych Placówek Oświatowych ul. Wośnicka 125 C prowadzony przez Stowarzyszenie Budujemy Przysiań, gdzie kształcenie odbywa się na poziomie zarówno wczesnego wspomaganie rozwoju, przedszkola, szkoły podstawowej oraz gimnazjum. Placówka jest w pełni wyposażona do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi, posiada wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, w placówce odbywają się zajęcia rewalidacyjne.

Na poziomie ponadgimnazjalnym niepełnosprawni młodzież kształci się w X Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Konarskiego oraz XI Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Staszica.

Najmłodsze dzieci niepełnosprawne mogą uczęszczać do przedszkoli nr 19 i 24, gdzie zostały utworzone oddziały integracyjne, zaś w Przedszkolu Nr 3 utworzono 2 oddziały specjalne. W placówkach tych zatrudnieni są nauczyciele specjaliści – logopedzi, rehabilitanci oraz psycholodzy. Ponadto na terenie miasta Radomia funkcjonują także niepubliczne placówki przygotowujące dzieci do rozpoczęcia nauki szkolnej: Punkt Przedszkolny „Wesoła Karuzela” prowadzony przez Stowarzyszenie Karuzela, Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczne „Mój Świat” dla dzieci z autyzmem i zaburzeniami pochodnymi ul. Przemysłowa 18a, Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Słoneczko” oraz Przedszkole Specjalne w Zespole Niepublicznych Placówek Oświatowych Specjalnych przy ul. Wośnickiej.

Na terenie Radomia funkcjonują 2 ośrodki, które również kształcą uczniów niepełnosprawnych:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych i Słabo Widzących im. ks. Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego przy ul. Struga 86.
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niestyszących im. Marii Grzegorzewskiej przy ul. Wernera 6.

W Radomiu funkcjonuje 14 szkół wyższych. Najwięcej niepełnosprawnych studentów kształci się na Uniwersytecie Radomskim. Najbardziej oblegane wydziały przez studentów niepełnosprawnych to: wydział ekonomiczny, transportu, nauczycielski i mechaniczny.

Placówki wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych

Na terenie naszej gminy nie ma placówek wspierających dorosłe osoby niepełnosprawne, natomiast w pobliskiej gminie Wolanów, Iłża oraz Radomiu znajdują się placówki, z których

nasi mieszkańcy korzystają. Wśród placówek wspierających osoby niepełnosprawne są warsztaty terapii zajęciowej. Ośrodki te wykonują rehabilitację społeczną i zawodową dorosłych osób niepełnosprawnych. Uczestnicy WTZ muszą posiadać orzeczenie o niepełnosprawności. Orzeczenie wraz z kwalifikacją do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej wydają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Przy lekkim stopniu niepełnosprawności wskazania do WTZ nie mogą zostać przyznane. Przy umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wskazanie do WTZ może zostać uwzględnione przy symbolach przyczyny niepełnosprawności 01-U i 02-P i niezdolności do pracy.

W Radomiu funkcjonuje sześć warsztatów terapii zajęciowej:

1. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niewidomym Niedowidzącym „Nadzieja”; ul. Struga 86, 26-600 Radom;
2. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Koło w Radomiu,; ul. Grenadierów 18, 26- 600 Radom
3. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Polski Związek Głuchych, Koło Terenowe w Radomiu - Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Niestyszących; ul. 25 Czerwca 68, 26- 600 Radom;
4. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Polski Związek Niewidomych Zarząd Koła w Radomiu; ul. Królowej Jadwigi 15, 26-600 Radom;
5. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Radomskie Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „START”; ul. Maratońska 1, 26-600 Radom;
6. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Niepełnosprawnym Centrum Edukacyjno-Rehabilitacyjnym "DO CELU"; ul. Kolejowa 14, 26- 600 Radom.

Warsztaty Terapii Zajęciowej znajdujące się w okolicznych gminach:

1. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół Młodocina Większego i Osób Niepełnosprawnych; Młodocin Większy 25, 26-625 Wolanów;
2. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony Caritas Diecezji Radomskiej, Jedlanka Stara 92, 27-100 Iłża;
3. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Przylądek Ośmiu Marzeń; Mirówek 22, 26-503 Mirów;

Innym rodzajem placówki wsparcia dla osób niepełnosprawnych są Środowiskowe Domy Samopomocy. Ośrodki te są jednostką organizacyjną resortu pomocy społecznej, które działają na zasadach zadania zleconego samorządom, fundacja bądź stowarzyszeniom. Do zadań ŚDS-ów należy budowanie sieci oparcia społecznego, przygotowanie do życia w społeczeństwie i funkcjonowania w środowisku:

- osób przewlekłe psychicznie chorych
- niepełnosprawnych intelektualnie.

Na terenie miasta Radomia działają dwa środowiskowe domy samopomocy, z których korzystają mieszkańcy naszej gminy:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony przez Stowarzyszenie Na Rzecz osób Niepełnosprawnych "Razem"; ul. Sobótki 5, 26-600 Radom; jest ośrodkiem wsparcia dla osób z upośledzeniem umysłowym w różnym stopniu (Typ B); obecnie z zajęciach tej placówki uczestniczy czterech mieszkańców gminy Kowala;
2. Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Dzierkowska 9, 26-600 Radom; jest placówką pobytu dziennego i obejmuje wsparciem dwie kategorie osób psychicznie chorych, głównie z rozpoznaniem schizofrenii (typu A) oraz niepełnosprawnych intelektualnie (typu B);

7. Zatrudnienie

Niepełnosprawność, nawet w stopniu znacznym, nie wyklucza możliwości podjęcia przez osobę nią dotkniętą zatrudnienia. Przeciwnie, zaleca się stosowanie instrumentów, które z jednej strony zmotywują i pomogą osobie niepełnosprawnej być aktywną na rynku pracy, a z drugiej – pokażą pracodawcom korzyści płynące z zatrudnienia takich osób. Zarówno przepisy krajowe, jak i międzynarodowe wskazują na konieczność działań antydyskryminacyjnych i służących wyrównaniu szans osób niepełnosprawnych w dostępie do zdobycia zatrudnienia – kluczowego elementu integracji społecznej i niezależności ekonomicznej.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu na dzień 30 czerwca 2017 r. z terenu gminy Kowala zarejestrowanych było 725 osób w tym, 36 osób niepełnosprawnych jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy.

Poniższa tabela przedstawia osoby niepełnosprawne z terenu Gminy Kowala w latach 2015 do VI.2017r

	Liczba bezrobotnych	Z tym:			
		Kobiety	Bezrobotni bez prawa do zasiłku	Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	niepełnosprawni
2015r.	948	494	808	63	43
2016r.	839	396	698	42	41
VI.2017r	725	348	604	33	36

Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu

Z powyższej tabeli wynika, iż liczba osób bezrobotnych znacząco spada w 2015r wynosiła 948 osób, natomiast w VI.2017r spadła o 23 % i wynosiła 725 osób. Liczba osób bezrobotnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności również się zmniejsza w 2015r wyniosła 43 osoby, w 2016r - 41, natomiast w czerwcu 2017r wynosiła 36 osób.

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych obejmuje głównie organizację staży, prac interwencyjnych, szkoleń oraz doradztwo zawodowe. Z różnych form pomocy korzystają także pracodawcy chcący zatrudnić osoby niepełnosprawne, jest to przede wszystkim dofinansowanie kosztów wyposażenia stanowisk pracy. Dzięki temu osoby niepełnosprawne mają większe szanse na zatrudnienie nie tylko na chronionym, ale i na otwartym rynku pracy. Wiele osób niepełnosprawnych decyduje się także na podjęcie własnej działalności gospodarczej, na co mogą również otrzymać finansowe wsparcie.

8. Zakłady pracy

Zakłady Pracy Chronionej

Głównym celem zakładów pracy chronionej jest stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do pracy zarobkowej. Pracodawca prowadzący działalność gospodarczą przez okres co najmniej 12 miesięcy, zatrudniający nie mniej niż 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i osiągający wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 6 miesięcy, uzyskuje status pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej jeśli:

1. wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi:
 - co najmniej 50%, a w tym, co najmniej 20% ogółu zatrudnionych stanowią osoby zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, albo
 - co najmniej 30% niewidomych lub psychicznie chorych, albo upośledzonych umysłowo zaliczonych do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
2. obiekty i pomieszczenia użytkowane przez zakład pracy:
 - odpowiadają przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higienicznosanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniają wymagania dostępności do nich
3. jest zapewniona doraźna i specjalistyczna opieka medyczna, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne,
4. wystąpi z wnioskiem o przyznanie statusu pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej.

Decyzję przyznającą status zakładu pracy chronionej wydaje wojewoda. Prowadzący zakład pracy chronionej może na wniosek otrzymać ze środków PFRON:

- częściowe dofinansowanie do oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych, pod warunkiem, że wykorzystywane są one na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych,
- zwrot kosztów: budowy lub rozbudowy obiektów i pomieszczeń zakładu, transportowych, administracyjnych.

Na terenie gminy Kowala nie funkcjonują zakłady pracy chronionej. Najbliższe tego typu zakłady pracy znajdują się na terenie Radomia.

Zakład Aktywności Zawodowej

Zgodnie z wymogami prawnymi (w tym ostatnimi zmianami w ustawie o rehabilitacji), uzyskanie statusu zakładu aktywności zawodowej warunkuje m. in.: zatrudnienie co najmniej 70% wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ogóle zatrudnionych, w szczególności osób skierowanych do pracy przez powiatowy urząd pracy:

- zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności,
- zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną, w tym osób, w stosunku do których rada programowa zajęła stanowisko uzasadniające podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej.

Gmina, powiat oraz fundacja, stowarzyszenie lub inna organizacja społeczna, której statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, może utworzyć wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo jednostkę i uzyskać dla tej jednostki status zakładu aktywności zawodowej.

Koszty utworzenia zakładów aktywności zawodowej są współfinansowane ze środków PFRON, organizatora lub z innych źródeł.

Działania zakładów aktywności zawodowej są współfinansowane ze środków PFRON oraz ze środków samorządu województwa w wysokości co najmniej 10%, z tym, że procentowy udział samorządu województwa w kosztach może być zmniejszany, pod warunkiem znalezienia innych źródeł finansowania działania zakładu aktywności zawodowej.

Dofinansowania ze środków PFRON dokonuje samorząd województwa. W powiecie radomskim, niestety nie ma zakładów aktywności zawodowej.

III. MISJA

„Aby każdy niepełnosprawny i starszy czuł się uczestnikiem gminnej społeczności”

IV. CEL PROGRAMU

Edukacja społeczna w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych oraz integracja ze społecznością lokalną.

Cele szczegółowe:

1. Diagnoza i analiza środowisk osób niepełnosprawnych i starszych.
2. Integracja osób starszych i niepełnosprawnych ze społecznością lokalną.
3. Wspieranie instytucji i organizacji w organizowaniu działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.
4. Wzmocnienie wiary we własne siły osób niepełnosprawnych i starszych.
5. Promocja działań skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych.
6. Promowanie działań Klubu Seniora działającego przy GOPS w Kowali.

V. REALIZACJA PROGRAMU

L.p.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Źródło Finansowania
1.	Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych i starszych.	I-XII. 2018r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali, Urząd Gminy	Środki własne
2.	Prowadzenie strony internetowej i systematyczna aktualizacja informacji na stronach internetowych i portalach społecznościowych o działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych	I - XII. 2018r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali	Środki własne, darowizny
3.	Prowadzenie punktu informacyjnego dla osób chorych i niepełnosprawnych.	I- XII. 2018r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali	Środki własne
4.	Funkcjonowanie i organizacja spotkań Klubu Seniora	I- XII. 2018r.	Klub Seniora działający przy GOPS w Kowali	Środki własne
5.	Choinka integracyjna	I.2018r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali, Centrum Wolontariatu	Środki własne
6.	Warsztaty nt. niepełnosprawności	II-XII.2018r	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali, Centrum Wolontariatu	Środki własne
7.	Cudowne Ogrody – przegląd twórczości osób niepełnosprawnych	V.2018r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali,	Środki własne
8.	Warsztaty muzyczne	V-IX.2018r.	Klub Seniora działający przy GOPS	Środki własne
9.	Gminny Dzień Radości	VII.2018r.	Klub Seniora działający przy GOPS w Kowali	Środki własne
10.	Wyjazd integracyjny dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin	IX.2018r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali	Środki własne,
11.	Wycieczka integracyjna dla osób starszych	IX. 2018r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali	Środki własne
12.	Organizacja Dnia Seniora	XI. 2018r	Klub Seniora działający przy GOPS, Urząd Gminy,	Środki własne

13.	Konferencja dla osób niepełnosprawnych	3.XII.2018r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali, Urząd Gminy,	Środki własne,
14.	Szkolenie na temat budowania świadomości społeczeństwa o potrzebach osób starszych i niwelowania barier w ich życiu	XI.2018	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali, Urząd Gminy,	Środki własne
15.	Konferencje na rzecz aktywizacji osób starszych	V.2018	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali, Urząd Gminy,	Środki własne, darowizny
16.	Rozpowszechnianie informacji o ofertach i możliwościach wsparcia dla seniorów (w tym cykliczne ulotki informacyjne)	I-XII. 2018r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali	Środki własne

VI. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- stworzenie diagnozy środowiska osób niepełnosprawnych i starszych,
- wzrost poziomu integracji osób niepełnosprawnych i starszych ze środowiskiem lokalnym,
- rozwój efektywnej współpracy z instytucjami realizującymi program wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych,
- stworzenie miejsca spotkań osób starszych,
- poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i starszych,
- poprawa aktywności społecznej osób niepełnosprawnych i starszych.

VII. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami programu są:

1. Seniorzy z Klubu Seniora działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej,
2. Osoby starsze z terenu gminy,
3. Rodziny, w których występuje problem niepełnosprawności,
4. Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie gminy Kowala,
5. Wolontariusze z Centrum Wolontariatu działający przy GOPS w Kowali
6. Pracownicy instytucji samorządowych oraz przedstawiciele samorządu wiejskiego.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali przy współpracy z:

1. Urzędem Gminy w Kowali,
2. Klubem Seniora działającym przy GOPS,
3. Szkołami podstawowymi z terenu gminy,
4. Centrum Wolontariatu w Kowali.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Osób Niepełnosprawnych i Starszych są:

1. Budżet gminy,
2. Darowizny.

X. MONITORING I EWALUACJA

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji, czy osiągnięto zakładane rezultaty Programu. Monitoring ma na celu bieżące ustalanie zagrożeń i trudności mających wpływ na prawidłową realizację Programu oraz uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów Programu. W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie informacja czy i w jakim obszarze Program wymaga aktualizacji lub zmian postawionych celów.

Przez cały okres realizacji programu prowadzony będzie monitoring i ewaluacja bieżąca. Wójt w terminie do dnia 31 marca 2018r. składa Radzie Gminy Kowala sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych i Starszych z 2017r. oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadania.

Przewodniczący
Rady Gminy Kowala
Marczykowski
Tadeusz Marczykowski

Załącznik 1 Preliminarz do Gminnego Programu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych i Starszych w Gminie Kowala na 2017r

Lp	Zadanie	Rodzaj kosztów	Koszt całkowity	Źródła finansowania
1.	Zabawa integracyjna - Choinka z Uśmiechem	- koszt prowadzącego - zakup poczęstunku	500 200	Środki GOPS
2.	Cudowne Ogrody – przegląd twórczości osób niepełnosprawnych	- zakup poczęstunku, zakup upominków	800	Środki GOPS
3.	Gminny Dzień Radości	- zakup poczęstunku, zakup upominków	1300	Środki GOPS
4.	Warsztaty muzyczne dla seniorów	- koszt instruktora muzyki	500	Środki GOPS
5.	Warsztaty nt. niepełnosprawności	- koszt prelegenta	500	Środki GOPS
6.	Wyjazd integracyjny dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin	- koszt przejazdu, bilety wstępu	1600	Środki GOPS
7.	Organizacja Dnia Seniora	- zakup poczęstunku	400	Środki GOPS,
8.	Konferencja dla niepełnosprawnych	- zakup poczęstunku, - koszt prelegenta	300 400	Środki GOPS
9.	Wycieczka integracyjna dla osób starszych	- koszt przejazdu	1500	Środki GOPS
10.	Spotkania Klubu Seniora	-zakup poczęstunku	200	Środki GOPS
11.	Konferencje na rzecz aktywizacji osób starszych	-koszt prelegenta	300	Środki GOPS
12.	Szkolenie na temat budowania świadomości społeczeństwa o potrzebach osób starszych i niwelowania barier w ich życiu	- koszt prelegenta	200	Środki GOPS
		RAZEM	8 700,00 zł	

Przewodniczący
Rady Gminy Kowala
Tadeusz Marczykowski